

videnskabsmænd først i 1960 fra 800 kr. til 1.200 kr. pr. måned og derefter fra 1961-62 til 1.500 kr. pr. måned og under visse betingelser op til 2.000 kr. pr. måned, hvortil i enkelte tilfælde kommer et beskedent tilskud til rejseudgifter for den pågældende,

- f) en forhøjelse af fondets maksimaltakst for bevillinger til oversættelse til et af hovedsprogene, der efter en forhøjelse fra 18 kr. til 20 kr. i juni 1962 på ny er forhøjet i foråret 1964 til 30 kr. pr. side a 2.000 bogstaver for større arbejder og 37 kr. 50 øre pr. side for arbejder på indtil ét ark, og endelig
- g) det ønskelige i en ajourføring af tilskuddene til de med støtte fra fondet udgivne videnskabelige tidsskrifter og andre periodica.

Som det vil fremgå af den i bilaget givne oversigt har fondets bestyrelse efter forhøjelsen af det årlige statstilskud ved loven af 3. maj 1961 foretaget en væsentlig forhøjelse af det beløb, der årligt anvendes til bevillinger til indkaldelse af fremmede foredragsholdere.

I efteråret 1964 har man på ny forhøjet beløbet, denne gang til 55.000 kr. Forhøjelsen skyldes hovedsagelig den stadig stærke stigning i antallet af fremmede foredragsholdere, hvortil kommer, at man har forhøjet de enkelte bevillinger fra 250 kr. til 500 kr. pr. foredrag + rejseudgifter for foredragsholdere, der er indbudt af danske videnskabsmænd eller videnskabelige institutioner eller foreninger og fra 250 kr. til 300 kr. til fremmede videnskabsmænd, der på gennemrejse tilbyder at forelæse ved universiteterne eller andre højere læreanstalter. Disse forhøjelser har været i høj grad påkrævede og er beskedne, når man tager i betragtning, at bevillingerne før anden verdenskrig normalt udgjorde 600 kr. uanset antallet af de af den pågældende afholdte forelæsninger, hvortil kom rejseudgifter efter regning. Medens gennemsnittet af antallet af fremmede foredragsholdere i årene 1934/35-1938/39 var ca. 9 årlig, var antallet i 1963-64 imidlertid steget til 54 og er i 1964-65 foreløbig 62.

Bestyrelsen har endvidere i sin ansøgning anført følgende:

„Medens summerne af fondets bevillinger til udgivelse, oversættelse af tidsskrifter i de sidste år har været nogenlunde konstante, vil beløbene stige væsentligt i finansåret 1964-65, særlig for oversættelsernes vedkommende efter den foran under f) nævnte forhøjelse af maksimaltaksten for bevillinger til oversættelse. Udgiften til oversættelse i indværende år er forløbig opgjort til ca. 226.000 kr., en stigning i forhold til 1963-64 på ca. 135 pct.

Det bemærkes i denne forbindelse, at bevilling til den enkelte ansøger til egen oversættelse af hans arbejde hidtil har været $\frac{3}{5}$ af den til enhver tid gældende maksimaltakst. Brøken er nu forhøjet til $\frac{3}{4}$, idet man anser det for meget ønskeligt, at ansøgerne selv foretager oversættelsen eller skriver deres arbejde på vedkommende fremmede sprog.

Bevillingerne til længerevarende ophold for fremmede videnskabsmænd, der i de senere år er steget stærkt, formentlig til dels som følge af de i efteråret 1960 og 1961-62 foretagne forhøjelser af den sats, hvorefter disse bevillinger beregnes, er i finansåret 1964-65 yderligere steget så meget, at man, som foran anført, har måttet udskyde et beløb på i alt 61.500 kr. af de i efteråret 1964 givne bevillinger til finansåret 1965-66.

Fondets bevillinger til danske videnskabsmænd til rejser i udlandet, der i de senere år har været konstant stigende, er i finansårene 1963-64 og 1964-65 på ny blevet stærkt forhøjet. Dette skyldes hovedsagelig en forhøjelse af antallet af rejsebevillinger og kun i ringe omfang forhøjelse af de enkelte bevillinger. Antallet har i 1964-65 været 196 til et samlet beløb af 436.879 kr., hvilket er en stigning på over 100.000 kr. i forhold til finansårene 1961-62 og 1962-63, hvor antallet af bevillinger var ca. 135. Det har herefter kun i ret få tilfælde været muligt at bevilge de til rejser ud over Europa fornødne beløb fuldt ud. I de fleste tilfælde har man som hidtil måttet nøjes med at yde begrænsede tilskud til sådanne rejser.

De ovenfor nævnte forbedringer, der i intet tilfælde er gået højere, end den stedfindende prisstigning kan begrunde, har naturligvis medført en væsentlig merudgift for fondet. Når den pr. 1. april 1964 givne forhøjelse til 1.100.000 kr., der var baseret på forholdene i foråret 1962, allerede nu har vist sig at være utilstrækkelig, skyldes dette imidlertid — foruden prisstigningen siden foråret 1962 — at dansk videnskabs deltagelse i det internationale samarbejde i de sidste år er blevet yderligere stærkt intensiveret, og at antallet af videnskabelige stillinger er blevet forhøjet meget betydeligt i de sidste år, hvilket har medført, at antallet af kvalificerede ansøgninger til Rask-Ørsted Fondet er væsentligt større end tidligere. Med den nu givne årlige bevilling vil man kun i ganske kort tid endnu kunne opretholde fondets foran angivne bevillingspraksis.

Under hensyn til det anførte mener Rask-Ørsted Fondets bestyrelse, at en forhøjelse af statens årlige tilskud til fondet vil være absolut nødvendig, hvis fondet skal kunne varetage de dette påhvillende opgaver i fornødent omfang i overensstemmelse med de foran nævnte retningslinjer og uden andre